

Raadsvergadering d.d. 4 november 2021

Voorstelnummer 83-2021

Agendanummer 8

Zaaknummer Z21098539

Onderwerp: Vaststellen Begroting 2022

Portefeuillehouder: Wethouder Schutt

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

De Begroting 2022 vast te stellen

Samenvatting

Met dit raadsvoorstel bieden wij u de begroting 2022-2025 aan. De voorliggende begroting toont in 2022 tot en met 2025 een positief resultaat van respectievelijk € 436.000, € 137.000, € 165.000 en € 1.261.000.

Onderbouwing en alternatieven

In de uitgebreide vergadering van de Commissie Planning Control Audit en Risk is een toelichting gegeven op de actuele financiële positie van de gemeente. De vergadering heeft niet geleid tot aanpassingen in het huidige voorstel voor ombuigingen en nader uit te werken keuzemogelijkheden.

Financiële aspecten

De financiële gevolgen van alle ontwikkelingen zijn verwerkt in de Begroting 2022-2025.

Personele aspecten

Personele aspecten zijn meegenomen in de begroting.

Risico's

De Begroting voldoet aan de kaders zoals gesteld door de Provincie. In de Begroting is een risicoparagraaf opgesteld.

Gevolgte procedure

De begroting is tot stand gekomen in samenwerking met alle afdelingen binnen de organisatie. In raadsvergaderingen van 1 juli en 5 oktober 2021 is de raad meegenomen in het begrotingsproces. Het concept-voorstel voor de begroting is toegelicht in de raadsvergadering van 5 oktober 2021.

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie

Zodra de begrotingsstukken naar de raad worden gestuurd, wordt de begroting gepubliceerd op de website van de gemeente. Op deze website is bovendien op de startpagina een extra mededeling gedaan van deze publicatie. Daarnaast is een bekendmaking in de lokale krant (Nivo, de Stadskrant en Uitkomst) bij de officiële gemeentelijke bekendmakingen/mededelingen gepubliceerd. De begroting 2022 is toegankelijk op het internetadres : <https://edam-volendam.begroting-2022.nl/> en in het financiële portal op de website van de gemeente: <https://edam-volendam.pcportal.nl/>

Rapportage, verantwoording en evaluatie

Middels Voorjaars- en Najaarsnota wordt de raad gerapporteerd over de voortgang.

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde

Toelichting op het voorstel:

Het feit dat er, op het moment van het schrijven van dit voorstel, nog geen nieuw Kabinet is aangetreden heeft er mede toe bijgedragen dat er nog steeds sprake is van onzekere financiële toekomst. Op 1 juli was bekend dat het Kabinet de gemeenten voor 2022 gaat compenseren voor de tekorten als gevolg van gestegen kosten in de Jeugdzorg. Voor 2023 e.v. is het de gemeenten toegestaan om 75% van deze bijdrage als inkomsten te verwerken. In de wetenschap dat, bij ongewijzigd beleid, de kosten blijven stijgen blijven hiermee de onzekerheden bestaan.

Voorbereidingen begroting 2022

In de afgelopen maanden zijn, in voorbereiding op een nieuwe begroting, de ramingen opgesteld voor 2022 en verder.

Op 1 juli was de actuele stand van de begroting als volgt:

Opbouw begroting vanaf 1 juli 2021	2022	2023	2024	2025
Saldo Begroting ná Zomernota	-727	-677	-310	-13

Op basis van de besluiten van het demissionair Kabinet, die op dat moment bekend waren, werd op 1 juli een 'voorschot' gepresenteerd op de mei- en septembercirculaire waardoor de volgende situatie ontstond:

Opbouw begroting vanaf 1 juli 2021	2022	2023	2024	2025
Saldo Begroting ná Zomernota	-727	-677	-310	-13
Mutaties t/m septemberraad	-157	-160	-169	-281
Stand Begroting na Raadsvergadering september	-884	-837	-479	-294

In de opmaat naar de begroting bleek het nodig de ramingen voor 2022 aan te passen aan een aantal ontwikkelingen. Op basis van de vastgestelde uitgangspunten zijn deze ontwikkelingen onderverdeeld naar :

Bestaand beleid

Bij het samenstellen van de begroting 2022 is geïnventariseerd in hoeverre meerjarig beschikbare beleidsbudgetten moesten worden bijgesteld. Deze mutaties betreffen over het algemeen de 'beïnvloedbare budgetten'. Uitgangspunt daarbij was 'neutraal tenzij'.

Autonome ontwikkelingen

Onder deze categorie vallen de mutaties die een autonoom (veelal niet beïnvloedbaar) karakter hebben. Denk hierbij aan rijksontwikkelingen, areaalontwikkelingen, dividenden, kapitaallasten of indexaties. Uitgangspunt is dat deze budgetten zo reëel mogelijk geraamd worden.

Meerjarig is in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van 1,5%

Nieuw beleid en investeringen

Naast bovenstaande mutaties zijn ook nieuwe beleidsinitiatieven en investeringen in beeld gebracht. Deze worden afzonderlijk weergegeven, daar waar nodig toegelicht en onderverdeeld naar de categorieën a, b of c.

Deze ontwikkelingen laten zich financieel vertalen in onderstaande tabel.

Aanvullende ramingen voor 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Autonome Ontwikkelingen	2.030	1.018	913	1.358
Bestaand Beleid	-2.159	-2.679	-2.696	-2.245
Nieuw Beleid	-259	-364	-370	-375
MIP Aanpassingen	-68	-5	-183	-236
Totaal	-456	-2.030	-2.336	-1.498

MIP

Toegevoegd zijn ook de aanpassingen in het kader van het Meerjaren Investeringsplan (MIP). Jaarlijks wordt bepaald of de investeringen nog in de juiste jaarschijven staan opgenomen. Verschuiving van oplever- of aanschafdata heeft consequenties voor de kapitaallasten. De omvang verandert niet maar wel het jaar waarin deze moeten worden opgenomen. Voor de herijking (hoogte van het budget) van kredieten zijn separate raadsbesluiten nodig

Herijking budgetten noodzakelijk.

Met de ramingen vanuit de genoemde ontwikkelingen bleek de begroting voor de komende jaren niet op een positief saldo te sluiten. Binnen de bestaande budgetten is vervolgens bekeken waar en op welke wijze zaken konden worden bespaard of waar aanpassingen van werkwijze en uitvoering kunnen worden doorgevoerd.

Deze exercitie heeft het volgende resultaat opgeleverd dat inmiddels ook verwerkt is in de begroting.

Herijking Budgetten Begroting	2022	2023	2024	2025
Programma 1	105	65	65	65
Programma 3	300	300	300	300
Programma 4		100	100	100
Programma 5	692	992	992	992
Programma 6	640	240	240	240
Totaal Herijking	1.737	1.697	1.697	1.697

Ombuigingen

Vervolgens bleek het noodzakelijk om nog een aantal voorstellen te doen. Hierna zijn deze opgenomen. Alles is opgesteld vóór de uitkomst uit de septembercirculaire.

Bij de ombuigingen zijn twee voorstellen opgenomen die een voorschot nemen op ontwikkelingen. Zoals hiervoor gemeld is het de gemeenten toegestaan om 75% van de éénmalige compensatie voor jeugdzorg in de meerjarenbegroting te verwerken. Gezien de grote problematiek op dit thema heeft het college ervoor gekozen om de resterende 25% voorsnog te onttrekken uit de Reserve Sociaal Domein in afwachting van definitieve besluitvorming door het Kabinet. Een andere ontwikkeling betreft de herverdeling van het gemeentefonds. Onze gemeente lijkt hierin voordeelgemeente te worden. Hoewel de uitkomsten nog niet geheel definitief zijn is besloten om een eerste tranche (€ 15 per inwoner) alvast te verwerken voor 2023 en verder.

Het totaal van ombuigingen leidt tot onderstaand overzicht.

Bedragen * €1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Ombuigingen				
<i>Autonoom</i>				
- Fluctuatie Algemene uitkering m.b.t. Jeugdzorg (25%)	0	427	400	368
-Voorschot herverdeling Gemeentefondsuitkering 2023	0	550	550	550
<i>Bestaand Beleid</i>				
-Verhogen tarief Toeristenbelasting 2025	0	0	0	100
-OMB Rechts- en deskundige adviezen	40	40	40	40
Totaal	40	1017	990	1058

Septembercirculaire

Op 24 september is de gemeenteraad geïnformeerd over de vertraging in het opleveren van de septembercirculaire. Op 28 september heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken de circulaire uitgebracht. Enkele beleidsmatige aanpassingen en toezeggingen waren inmiddels bekend. Het college werd echter bijzonder verrast door de uitkomsten van de circulaire. De uitkomst is beduidend positiever dan werd verwacht op basis van de beleidsmatige toelichting en bedraagt € 1 mln. meer dan eerder werd berekend zonder een aanwijsbare oorzaak. Echter, indien de hogere uitkering aan onze gemeente doorgetrokken zou worden naar een landelijk niveau, zou er aan het gemeentefonds ongeveer € 16 mld. toegevoegd moeten zijn. Hiervan is geen sprake geweest. Het college is daarom van mening dat uiterste voorzichtigheid moeten worden betracht bij de verwerking van deze aanvullende middelen. In een van de volgende circulaires kan namelijk een correctie doorgevoerd worden waardoor een andere stand gepresenteerd wordt. Wij verwachten dat voor de Winternota een correctie zal worden doorgevoerd en dan kan een betrouwbaardere stand worden gepresenteerd.

Voor deze begroting heeft het college besloten de extra middelen niet volledig in te boeken maar vooralsnog te reserveren voor mogelijke lange termijn effecten van Covid-19 en de besluitvorming uit te stellen naar de Winternota.

Totaaloverzicht begroting 2022-2025

Hieronder treft u een overzicht aan van het saldo begroting na verwerking van:

- Financiële ontwikkelingen, waaronder de circulaires
- Herijking van budgetten
- Ombuigingen en
- Keuzemogelijkheden

Opbouw begroting vanaf 1 juli 2021	2022	2023	2024	2025
Saldo Begroting ná Zomernota	-727	-677	-310	-13
Mutaties t/m septemberaad	-157	-160	-169	-281
Stand Begroting na Raadsvergadering september	-884	-837	-479	-294
Mutaties voor de Begroting	2022	2023	2024	2025
Autonome Ontwikkelingen	2.030	1.018	913	1.358
Autonome Ontwikkelingen Ombuigingen		977	950	918
Bestaand Beleid	-2.159	-2.679	-2.696	-2.245
Bestaand Beleid Herijking	1.737	1.697	1.697	1.697
Bestaand Beleid Ombuigingen	40	40	40	140
Bestaand Beleid Nader uit te werken		294	294	294
Nieuw Beleid	-259	-364	-370	-375
MIP Aanpassingen	-68	-5	-183	-236
subtotaal	1.321	978	645	1.551
Nieuw Saldo begroting	437	141	166	1.257

Hiermee laat de begroting een positief saldo zien voor de periode 2022-2025.

Bestaand Beleid nader uit te werken t.b.v. 2023 en verder.

Voor de komende jaren is de begroting sluitend. Rekening houdend met de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en financiële bijstellingen vanuit de Rijksoverheid is de verwachting dat ook de komende jaren de lasten verder zullen stijgen. Om de begroting sluitend te houden zullen maatregelen nodig blijven. Dit betekent dat bestaand beleid periodiek heroverwogen moet worden en dat genomen besluiten kunnen of moeten worden heroverwogen.

Het college is van mening dat het maken van keuzes hierin een taak is van de nieuw gekozen raad maar het kan een handvat bieden bij het opstellen van een nieuw coalitieakkoord. In de bijlage is een overzicht opgenomen van keuze mogelijkheden waarover in 2022 een besluit genomen kan worden. De financiële effecten van een aantal keuzemogelijkheden zijn, omdat deze concreet genoeg zijn, verwerkt in de begroting **vanaf 2023**. (Deze staan hieronder vermeld)

Bedragen * €1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Nader uit te werken				
- Keuzemogelijkheden: locaties van dienstverlening	0	110	110	110
- Keuzemogelijkheden: Sociaal Domein	0	108	108	108
-Keuzemogelijkheden: Verhogen kosten aanvraag en wijziging parkeeronthefingen	0	76	76	76
Totaal	0	294	294	294

Tenslotte

De jaarschijf 2022 in de meerjarige begroting 2022-2025 is de laatste jaarschijf in de 6 jarige coalitieperiode vanaf de laatste gemeenteraadsverkiezingen. In deze relatief lange periode is veel bereikt van de zaken die in het coalitieakkoord waren opgenomen. Het college heeft geconstateerd dat het bereiken van resultaten niet altijd eenvoudig is geweest. In gezamenlijkheid met de raad is echter bereikt wat in deze periode verwacht mocht worden.

Er ligt nu een begroting die voor de gehele periode van 2022 tot en met 2025 sluitend is en de financiële positie van de gemeente is naar de mening van het college gezond te noemen, wat het mogelijk maakt om naar de toekomst te kijken en de aandacht te richten op vernieuwing en uitbreiding van mogelijkheden voor onze inwoners op het gebied van wonen en werken.

Edam-Volendam, d.d. 5 oktober 2021.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
H. van der Woude

de burgemeester,
L.J. Sievers.